

1790
Blad 650/95
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242
2243
2244
2245
2246
2247
2248
2249
2250
2251
2252
2253
2254
2255
2256
2257
2258
2259
2260
2261
2262
2263
2264
2265
2266
2267
2268
2269
2270
2271
2272
2273
2274
2275
2276
2277
2278
2279
2280
2281
2282
2283
2284
2285
2286
2287
2288
2289
2290
2291
2292
2293
2294
2295
2296
2297
2298
2299
2300
2301
2302
2303
2304
2305
2306
2307
2308
2309
2310
2311
2312
2313
2314
2315
2316
2317
2318
2319
2320
2321
2322
2323
2324
2325
2326
2327
2328
2329
2330
2331
2332
2333
2334
2335
2336
2337
2338
2339
2340
2341
2342
2343
2344
2345
2346
2347
2348
2349
2350
2351
2352
2353
2354
2355
2356
2357
2358
2359
2360
2361
2362
2363
2364
2365
2366
2367
2368
2369
2370
2371
2372
2373
2374
2375
2376
2377
2378
2379
2380
2381
2382
2383
2384
2385
2386
2387
2388
2389
2390
2391
2392
2393
2394
2395
2396
2397
2398
2399
2400
2401
2402
2403
2404
2405
2406
2407
2408
2409
2410
2411
2412
2413
2414
2415
2416
2417
2418
2419
2420
2421
2422
2423
2424
2425
2426
2427
2428
2429
2430
2431
2432
2433
2434
2435
2436
2437
2438
2439
2440
2441
2442
2443
2444
2445
2446
2447
2448
2449
2450
2451
2452
2453
2454
2455
2456
2457
2458
2459
2460
2461
2462
2463
2464
2465
2466
2467
2468
2469
2470
2471
2472
2473
2474
2475
2476
2477
2478
2479
2480
2481
2482
2483
2484
2485
2486
2487
2488
2489
2490
2491
2492
2493
2494
2495
2496
2497
2498
2499
2500
2501
2502
2503
2504
2505
2506
2507
2508
2509
2510
2511
2512
2513
2514
2515
2516
2517
2518
2519
2520
2521
2522
2523
2524
2525
2526
2527
2528
2529
2530
2531
2532
2533
2534
2535
2536
2537
2538
2539
2540
2541
2542
2543
2544
2545
2546
2547
2548
2549
2550
2551
2552
2553
2554
2555
2556
2557
2558
2559
2560
2561
2562
2563
2564
2565
2566
2567
2568
2569
2570
2571
2572
2573
2574
2575
2576
2577
2578
2579
2580
2581
2582
2583
2584
2585
2586
2587
2588
2589
2590
2591
2592
2593
2594
2595
2596
2597
2598
2599
2600
2601
2602
2603
2604
2605
2606
2607
2608
2609
2610
2611
2612
2613
2614
2615
2616
2617
2618
2619
2620
2621
2622
2623
2624
2625
2626
2627
2628
2629
2630
2631
2632
2633
2634
2635
2636
2637
2638
2639
2640
2641
2642
2643
2644
2645
2646
2647
2648
2649
2650
2651
2652
2653
2654
2655
2656
2657
2658
2659
2660
2661
2662
2663
2664
2665
2666
2667
2668
2669
2670
2671
2672
2673
2674
2675
2676
2677
2678
2679
2680
2681
2682
2683
2684
2685
2686
2687
2688
2689
2690
2691
2692
2693
2694
2695
2696
2697
2698
2699
2700
2701
2702
2703
2704
2705
2706
2707
2708
2709
2710
2711
2712
2713
2714
2715
2716
2717
2718
2719
2720
2721
2722
2723
2724
2725
2726
2727
2728
2729
2730
2731
2732
2733
2734
2735
2736
2737
2738
2739
2740
2741
2742
2743
2744
2745
2746
2747
2748
2749
2750
2751
2752
2753
2754
2755
2756
2757
2758
2759
2760
2761
2762
2763
2764
2765
2766
2767
2768
2769
2770
2771
2772
2773
2774
2775
2776
2777
2778
2779
2780
2781
2782
2783
2784
2785
2786
2787
2788
2789
2790
2791
2792
2793
2794
2795
2796
2797
2798
2799
2800
2801
2802
2803
2804
2805
2806
2807
2808
2809
2810
2811
2812
2813
2814
2815
2816
2817
2818
2819
2820
2821
2822
2823
2824
2825
2826
2827
2828
2829
2830
2831
2832
2833
2834
2835
2836
2837
2838
2839
2840
2841
2842
2843
2844
2845
2846
2847
2848
2849
2850
2851
2852
2853
2854
2855
2856
2857
2858
2859
2860
2861
2862
2863
2864
2865
2866
2867
2868
2869
2870
2871
2872
2873
2874
2875
2876
2877
2878
2879
2880
2881
2882
2883
2884
2885
2886
2887
2888
2889
2890
2891
2892
2893
2894
2895
2896
2897
2898
2899
2900
2901
2902
2903
2904
2905
2906
2907
2908
2909
2910
2911

't Hollands Rommelzootje.

G Rootvaer van men Bestemoeder.
Waarmondszoon, zant Jacobs broe-
Hooft en heer van Jozefs schuur. (der,
Landman, zonder Hof of Akker,
Tijdverdrijver, trouwe makker,
Luister na men avontuur:
Aan den Amstel was men kluisje,
Eerst geteikent met 'et kruisje,
Van de Priester uit 'et Gooi;
Des verkreeg ik winst en zeegen,
Uchtentdauw en avondreegen.
Altoos stond men Kooltuin mooi.
Deze voorspoed deê me glimmen,
En de Toorentans beklimmen,
Tot een hóón van 't nijdig oog;
Doch geen Landmuis mocht me deeren,
Niemand dorst men macht braveeren;
Want men Wapen hing te hoog.
Aan de Vecht gaf ik geboden.
In den breeden Raad der Gooden,
Sprak ik voor 't Gemeene best.
Dorst een Paap na 'et Raadhuis steeken,
Ik schreef Wetten tot 'et Preeken,
En verdreef terstond de Pest.
Vrye Vreede was men wenschen.
Och! wat zijn de meeste menschen,
Bijster dom. Ik schenck 'er Wijn.
Ik giet Oly in 'er wonden.
Ik heb Arons roê gevonden;
Maar men noemt 'er vrucht fenijn.
d'Oudste van de Waterleeuwen,
Is te bijster in 'et schreeuwen,
Door 'et missen van zen roof.
En het puikje van den Adel
Wil te qualik uit de zadel
Van het Gelderfze geloof.

A *Is Niet, koomt tot Iet*
Dan is 't allemans verdriet.

Zegt het gemeen spreekwoord, en de waarheid daar van, is, na 'et gevoelen van veel Verstandige, omtrent Amsterdam, in 't openbaar gezien; want deeze Stad, zijnde, in weinig tijds, uit den drek, tot aan de wolcken, opgeschooten, heeft doorgaans, in 'er vermoogen, getracht om 'er Naburen de loef af te steken, en de Vlag van de Steng te halen. Gebruikende, daar toe, nu Geld en dan List: waar van de Steeden Utrecht en Haarlem, voor eenige jaren, genoegzaame proeven hebben genooten; doch in andre dingen, als in 't bezorgen der Armen, bevorderen der Vrede, en diesgelijke deugden, gaatze al d'andre te boven; invoegen dat men, het Goede tegens het Quade opwegende, zal bevinden, datze zo swart niet is als men 'er wel póógt af te malen; en datze, niet alleen by d'andre Steeden van Holland mag stant grijpen; maar dat 'er bestiering, voor een voorschrift van een gelukkige en welgeschikte Regeering word gehouden.

Doch dat de Zeeuwen de Vreëmakers, en voornamelijk d'Amsterdammers, vervloeken, is zo vreemt niet; wijlze, daar door van het stelen en roven, daar toeze, van de Wieg af, zijn opgevoed, worden getrokken, en, als met een kappeçon, in de baan der oprechtheid, gehouden. Uit een zelfde oorzaak is het morren van den berooiden en slamppampenden Adel oorspronkelijk; doch echter mogt Holland, zonder verbreekinge van d'Eendracht, en zoo diergeswoore eeden, geen byzondere afdanckinge beginnen; wijl het krijgsvolck, niet onder den Eed van dit of dat Lid; maar, onder die van het gantsche lchaam is begreepen. En van deeze Misflag, die ten voordeel van Holland, en dienvolgende, voornamelijk, voor Amsterdam, dat de meeste kooten opzet, was aangelegt, word de meeste schuld wel op de Bikkers gelegt: Des liep het gerucht onder de Gemeente, zoo haast als men de Troepen van zen Hoog-

Hier begint de twist te groejen.
Ieder poogt men Boom te snoejen,
Die, door last van Peeren, kraakt;
Maar mijn trouwe Hovenieren,
Zien de Post zoo haast niet fwieren,
Of de Poort word toegemaakt.
Leeuwemond sprong uit de haagen,
Om, ik weet niet wat, te waagen.
Flukx was al men huis in roer.
Al men Zoonen, al men Knapen,
Riepen: Wapen, Wapen, Wapen;
Dit gelt Koenraad en zen Broër.
Heer, wat zag men oog al grillen.
Luit begon zen Piek te drillen.
Warnar sloeg voort op de Trom.
Lammert, met zen loome schoncken,
Riep, wyl Griet de lont liet voncken,
Wachtje, wachtje Boer, ik kom.
Steeve, met zen kromme steeve,
Wou de Beer de doodsteek geeve;
Want de Vrybrief was gescheurt;
Maar, helaas! hoe kan 't verkeeren?
't Schaapje wil zich meê verweeren,
En 't heeft voort de huilt verbeurd.
Graaf begon terstond te graven.
Hardloop riep, in 't luchtig draven,
Gasten, neemje Wacht wel waar.
Pas op stroopers en op boeven.
Wiltje Kruid en Loot beproeven;
Want de Vryheid loopt gevaar.
Man je Scheepen en je Sloepen,
Met 'et uitschot vande Poepen. (Schreur,
Schroom geen Schoefzer noch geen
Laat 'er deur de Spietzen danszen;
Want die lompe en plompe hanszen
Gaan toch met de vetjes deur.
Roem van Trooje, schrik der Grieken,
Drijf nu, opje witte wieken,

heid, voor deeze Stadspoorten vernam,
dat 'et alleen om de verneederinge van
dat Geslacht te doen was. Andre waren
van een heel ander gevoelen; zeggende
dat het zen Hoogheid alleen op de Am-
sterdamsze Geldkas, van wiens Hailig-
dom hy alreede een klein straaltje had
gezien, had gemunt, en dat hy, hebben-
de het Krijgsvolck genoegzaam onder
zijne gehoorzaamheid, zich, door dat
middel, tot d'Opperheerschappye zou
hebben verheerlikt. Van welk gevaarlik
en staatzuchtig voorneemen, hy zijn
Schoonbroeder, den jongen Koninck
van Schotland, door brieven, zoo men
zegt, had bericht, met belofte van hem,
zoo haast hy zijn werck had volwrocht,
op de Troon van Engeland te zetten.
Doch zulx kan, in my, niet komen;
maar ik geloof, dat zen Hoogheid geen
ander inzicht heeft gehad, dan Amster-
dam, door het zelfde middel dat zy wil-
den verwarpen, tot het besluit van d'an-
dre vereenigde Leden en Steden te bren-
gen, en sommige hardhoofdige dringers
uit 'et gebied te zetten. Welck vermo-
gen d'Amsterdammers, in den Jaren ons
Heeren 1617, in de Maand van April,
zelfs aan de Generaliteit, en den Heere
Stadhouder hebben overgegeven; invoe-
gen, dat dit bedrijf, van sommig Staat-
kundige, voor d'eenige oorzaak van des
Advocaats dood, en d'onhailen die daar
op volgden, wierd getelt: want, na dat
men verscheiden malen, doch vruchte-
loos, na bequame middelen, om d'Inge-
zeetenen, die, in 't stuk van Religie, dap-
per verschilden en overhoop lagen; ja
elckander, als geswoore vyanden, han-
delden, te bevredigen, had gezocht, zoo
hebben de meeste Leden en Steden van
Holland, ter dagvaard, daar Amsterdam,
en eenige Steden van haar aard, zijnde
tot driemaal ontboden, niet wilden
koomen, verscheenen, en, Staatschewijze
vergadert, na stijl van Recht, op den vier
en veertienden April, van het voornoem-
de jaar, gerezolveert en bellooten; dat
men, tot wegneeminge van de yehaalde
beroerten, een Provintionaal Sinodus
zou doen vergaderen. Geevende voor
reedenen: dat d'Inlandsche Geleerden

Laat je heldenaard eens blijken.
Doet de Waterlanders strijken;
Of deurboor 'er op de steê.
Jeremi, dat slimme Waaltje,
Toonde, al eerme 't wist, een staaltje
Van zen Mannelik besluit;
Want hy brocht, wie zou 'et wagen,
Op den Amstel, alle dagen,
Mijn verloore Schildwacht uit.
Maar wat schrikkelikke dingen
Komen mijn gemoed bespringen?
Och! ik lil gelijk een riet;
Want 'et puik van mijn Soldaten
Moesten hun geweer verlaten,
Voor een huid vol vleisverdriet.
Doch ik hebme weêr te troosten;
Want 'et haantje der Provooften
Sprak te lijdig na men zin:
Hy beloofde my t'ontzetten.
Mit brocht Eelhart, na men wetten,
Drie gevangen Ruiters in.
Menno, met zen Lamremondje,
Liep, gelijk een jachtig Hondje,
Uit 'et Preekhuis, op de Wal.
't Mooje Kerckje wierd een Kroegje.
't Schapekooitje, zonder voegje,
Een bescheete Wolvestal.
Smulbek deed 'er niet dan snoepen.
Mit begon een Vent te roepen:
Poortop, Poortop, Poortop, hou.
Dit klonck bijster in men ooren;
Doch 't geluit ging niet verlooren;
Want 'et toonde Goedharts trouw.
't Muyer Slot, met macht besprongen,
Hoorde 't karmen van zen Jongen,
Op 'et draven van de Post.
Des ontging, och! is 't geen jammer?

Den

meer tot de vrede en Eenigheid zouden
zijn gezind, dan d'Uitheemsche: doch
dat men echter de stukken, die by d'In-
landsche niet afgehandelt en bygelegd
konden worden, aan het oordeel der Uit-
heemsche zou verblijven. Zoo haast had
Amsterdam het voorneemen der Heeren
Staten van Holland niet vernoomen, of
men voegd zich, met zen Medestanders,
by de Staten Generaal, en zijn Exel:
Stadhouder, verzoekende aldaar heul en
hulp, mits, aan de zelve al het recht en
vermoogen, dat zy, in de Staat van Hol-
land hadden, opdragende. De Heer Ad-
vocaat, hier van kennisse vernomen heb-
bende, verzocht van zijn dienst ontslagen
te zijn; want hy zag in wat dop deze spil
wou draajen: maar de Heeren Staten van
Holland, hebbende zijn wijzen Raad, in
deeze ongelegenheid, het allermeeeste
van nooden, konden daar toe niet ver-
staan. Verzoekende derhalven, dat hy de
hand, aan het goede werck, geliefde te
houden, met beloften, van hem, voor al-
le swarigheden, te bevryden; alzoo hy
niet dan het bevel van zijn Heeren en
Meester had gedaan. Maar wat geschied
'er? De Heer Stadhouder, zijnde van
eenige Leeden van Holland, en de gant-
sche Generaleiteit gevolmagtigt, door-
reift, al de Steeden van Holland, en som-
mige van d'andre Provintien: verzetten-
de al de Majestraaten, die, hy verstond,
dat het eenigfins met de Staten van Hol-
land hielden. Weg was het hoofd van
dien getrouwen Raadsman: want zijn
Vrienden en beschermers waren van het
kufzen geschopt, en, in des zelfs plaats,
zag hy zijn bitterste vyanden verschi-
nen; zoo dat de posten van het Hof, in
zeer kort een tijd, met het bloed van dien
ouden Patriot, waren besprenckelt; in-
voegen dat d'Amsterdammers behoorden
te gedencken; dat de Wraak haar Wre-
kend vermoogen nu alleen van verde
eens heeft vertoond. Doch iemand mogt
zeggen: Dat de tegenwoordige Regeer-
ders, daar aan niet schuldig zijn. 't Is
waar: maar David was, met de Zonde
van Zauel, tegens de Gabaoners begaan,
in 't allerminste niet bevlekt, nochtans
moest Izraël, in zijn tijd, daarom lijden.

Den benauden Amsterdammer
Een vergulde en krancke Drost.
Had de schoone Koninginne,
Hem dien rokken af zien spinne,
En geen houte neus gehad,
Al'er Liefde was vervloogen;
Want hy had zen Broek bespoogen,
Met de gift van 't beste Vat.
Dit onaartig overloopen,
Rukte voort de Sluizen open,
En deurboorde Dijk en Dam:
Luft- en Kruidhof wierd geschonden,
Lage Waajen heel verflonden,
Toen 'et zoute water quam.
Boereplaag brocht misvertrouwen;
Doch 'et blaffen der Kartouwen,
Gaf de Krijgslui zulck een moet,
Datme, fier en onverdrooten,
In een nacht, wel vijftig schooten,
Van de nieuwe Borstweer doet.
Vyand, vyand, repje gasten,
Was de roep. O harde quaften!
Nu is 't eens de pijnen waard
Om een moedig hart te toonen:
Mit zond elck zen blauwe boonen
Na Keeskaax verloore Paard.
Toen begon me lont te ruiken,
En Gezanten te gebruiken,
Tot een reedelik Verdrag;
Want de tweedracht sleep 'er spooren.
Al de welvaart ging verlooren
Als men op den handel zag.
Wijsheid vond bequame wegen.
Ieder sloot terstond den degen,
Door de Vreede, in d'oude plaats:
Maar mijn Goden moesten buigen,
En hun needrigheid betuigen,
In 't verzetten van 'er maats.

Dat de Hollander, in zijn Praatje, het
bedrijf van zen Hoogheid, by dat van den
Hartog van Alençon, póógt te zetten,
is, mijns oordeels, zo bitter en ongerijmt
als het immers kan zijn: Alençon sneê
al dat werck van zijn eigen houtje, daar
tegens heeft zen Hoogheid niet gedaan,
dan met kennisse van de Raad van Staten
en de gantsche Generaliteit; doch die
hebben, zoo den Hollander voorgeeft,
daar toe geen vermoogen; wijl de ze-
ven Landen, door d'Unie, alleen aan elk-
ander gebonden, en niet tot een Lichaam
gemaakt zijn. Dat is dat elck voor zich
zelfs, in zen byzondere Regeeringe, een
volkome lichaam blijft. Het geen van
niemand, met reeden, kan tegen gespro-
ken worden; Maar het gaat, omtrent de
Militie, heel anders; want daar zijn de
zeve Landen niet meer dan een Lichaam;
zo dat, in die zaak, een lid, schoon het 'et
grootste van allen is, tegens d'andre zes,
niet vermag, alwaart dat 'et daar by ook
schade quam te lijden. Nu is het, aan
elck, zeer wel bekend, dat aanneemen en
afdancken van Krijgsvolck een gedeelte
van de Militie is. En waar uit is al dit
werck anders oorspronckelik. Echter
póógt de Hollander al het vuil der Am-
sterdammers op zen Hoogheid, of zijne
Raaden, te leggen: ja hy rekent hun lijf
en goed genoeg verbeurt; doch hy gaat
hier, gelijk in veel andre dingen, al vry
wat breed, gelijk men, by het verhaal dat
hy van de Bikkers doet, genoeg kan af-
meten. Niet dat ik die mannen, als moo-
ren, wil afschilderen: dan dit is, niette-
min zeeker, dat Amsterdam, ja al zei ik
gantsch Holland, ik weet niet of het bui-
ten de waarheid zou zijn, van dat ge-
flacht wierd geregeert. Zy hadden de
Helmstok van 't Stier in hun geweld; want
wat Collegie was 'er, zo wel ten Hoof als
hier, daar in men ten minsten niet een
perzoon, die aan de Bikkers vermaagt-
schap was, vond? Dan het is naturelik
zen eige geslacht te bevorderen, en ik
weet niet, wie zulcx, als het in zen ver-
moogen was, niet zou doen. Strijd het
tegens de Wetten en Zeden des Lands,
het strijd niet tegens de Wet der natuur,
die over alle wetten heerschapt. Doch

Leeuwemond, wie zou 't gelooven,
Dreef, in 't blancke Harnas, booven.

Daar meê trok 'et Krijgsvolck af.
Mit begon men, op mijn straten,
Heel verwacht en vreemt te praten

Van dees afgeleede strat.
d'Eene scholt de brave Bikkers,
Voor de grootste en snootste nikkers;

Om dat hun vermaart geslacht,
Overal was ingedrongen,
En, daar by, veel kromme sprongen,
Voor 'et grauw te voorschijn bracht.

Dan was 't, dat 'er macht, in Sweeden,
Al de winning van de Smeeden,

Tegens recht en reeden joeg.
Datme, tot der Borgers schanden,
Boeren, van de platte Landen,

Op 'et zachtste kufzen droeg.
Datze d'eer van d'oude Gilden,
Door 'er hofaardy, verspilden,

En noch zeiden: 't Moet zo gaan,
Wat is aan Janrap gelegen?

Datze, met de Spaansche degen,

Ooft en West wel dorsten slaan.
Dit schiet Goedhals, uit zen kooker,
Als een twist en tweedracht stooker,

Tot de veeren in 'er huid.
Hy beschrijft men Ommegangen,
Zoo verwacht, met quijl van Slangen,

Dat 'et nergens voegt noch fluit.
Doch wie zoekt by hen iet zeekers?

't Is 'et aartje van de Preekers,
Dus te zeggen, zoo te doen.

Wachtje voor de swarte Kappen:
Of ze veel van Lief de snappen,

Zy zijn 't die het Pod-ai broên.
Dus was Valckoog van gevoelen,

Toen hy, voor de Dortze Doelen,

zulck een werck word meest en voorna-
melik onder de Grooten, met scheel-
oogen aangezien, en dat het hier zo heeft
geweest is licht te bevroeden: want, om
de waarheid te zeggen, verscheide ge-
slachten waren, van de hoogste Eeramp-
ten, uitgesloten, schoonze, voor de Blik-
kers, noch in eer, noch in vermogen, nie-
een hair hoefden te wijken; maar hen, in
de leste hoedanigheid, overtroffen. Ja-
cob, Bikker Jacobsz, was, onder zijn ge-
slacht, eertijds de rijkste. Andries en Cor-
nelis hebben, van hun Ouders, nie-
meer dan duizend ponden ten Huwelij-
gehad. De Rijkdommen van de Heer
van Swieten zijn uit de Westindisch
Compagnie onspronckelik: want zo-
haast was deze niet opgericht, of hy brog
'er al zijn vermogen in; des zijn perzoon
volgens het Octrooi, de plaats van Be-
winthebber bekleede. Het eerste geluk
dat hem, in deze gelegenheid ontmoet
was de veroveringe van des Koning
Zilver, door den Manhaften Piet Hein
daar door hy het zo verde brogt, dat 'er
vijfentzeventig ten honderd, voor uitde-
linge wierd gegeven. Daar op volgde de
Honduras vloot, die in de dertig ten hon-
dert te bord brogt. Doen was het Cap-
itaal in de kas, en d'Actien tot een zee-
hooge waarde; des Swieten, ziende wa-
verder dan zijn neus lanck was, zich van
al den bras die hy, in de Compagnie had
ontfloeg, en, wijl hy nu wist waar de
meeste winsten, op de Kust van Brasilië
waren te doen, in 't byzonder begon te
handelen; invoegen dat hy, als 'er qua-
lik een kist Zuikers by iemand was te
vinden, zijn Pakhuis opgestapelt vol had
en zich, daar by, in een jaar over de hon-
derd duizend guldens verrijkte. Daar by
begon hy de Compagnie overal de voe-
dwars te zetten, en alle vordeellikke be-
fluiten voor de zelve te verhinderen. Ge-
wis uit geen andre oorzaak den om hem
en de zijne, daar door, te meer in 't vaar-
water te helpen, en de kas te verswaaren.
Maar wie zal hem, hebbende eenig ver-
stand, daarom laken, en met de nek aan-
zien? 't Is een aard, die de natuur, nie-
alleen in de Menschen, maar ook, in de
Beesten heeft gestort, en wie zal de Com-

Deze

Deze kromme krullen fchreef:
Hier is 't Land verderf beſchooren.
Gommer trekt Armijn by d'ooren,
En vereert zant Ian een dreef.
 Zoo liet Achab zich bedroeven,
 Door de raad van zulcke boeven,
 Toen zijn Heir na Ramoth toog:
 Maar hier weet men 't aêrs te brouwen:
 Joab quam hier 't Leeger bouwen,
 Om dat Seba God beloog.
 Deze ſtrijd, zoo vol vermogen,
 Gaf, aan Vechter, twee blauw oogen.
 En 't Verdrag nam Uit de Broek,
 Met een ruk, een lapje Laken,
 En, hoe bitter moest 'et smaken,
 Van zen Wijf een Kermiskoek.
 Wie kan al 't bedrijf vertellen,
 En tot een gedenckbaak ſtellen,
 In een Boek of ope blad?
 Was Homerus in 'et leven,
 Ik zou aan zen veeder kleven,
 En verdienen gonſt en ſchat.
 Heer! hoe holt men brein dus bijſter?
 Zong de Vos niet als een Lijſter
 Op de boezem van de Vreê?
 Liet hy zich niet luſtig hooren,
 Toen de Slotvoogd wierd verkooren,
 Aan d'ontſtelde Zuyzerzee?
 Treed hy, met zen gouwe vaarzen,
 Niet doorluchtig in de laarzen,
 Van Atheen, op ons Tooneel?
 Doet zen Ganzefchaft geen wonder
 Als ze Blixem, Vuur en Donder
 Slaat uit Arans bekkeneel?
 Wel te deeg is hy de Hailig:
 Met zijn veeder vliegt men vailig
 Op de Goddelikke Troon;
 Des zal ik Kriſtijn verſtrekken,

En

pagnie, in 't miſnoegen, dat ze, door 'er
 lang-geleede ſchaden, over de Bikkers
 heeft, niet rechtvaardigen? Mijns oor-
 deels, niemand; want ieder is tot de voor-
 ſtant van zen huis verplicht, en al de we-
 relde voegt zich goedwillig na d'inhoud
 van zo loffelik een regel, te meer om dat
 de Geleerde die Wet, uit de Halige boe-
 ken, weten te putten; want den Apoſtel
 zegt: *Wie zen Huis niet bezorgt, die is als*
een Heiden en Ongeloovige. Het ſchijnt dat
 de Heidenen toen noch blind wierden
 gebooren, en, oud geworden zijnde, niet
 een ſteek deur de neus zagen, nu weet
 elck dat rapen goed kruid is. De Kin-
 deren houden zulcke Torren, die 'er
 draad wel uitvliegen voor de beſte, en
 d'edelſte Vogels verheffen zig gewoone-
 lik 't allerhoogſte van de aarde. Waarom
 dan deeze deugd in de Bikkers zo gewel-
 dig gewraakt? Laat zien of 'er iemand
 is, die, op 'et kuffen zittende, een andre
 weg, ten voordeel van zen huis, zal op-
 ſlaan. Elck heeft al te garen dat zijn
 Haan de Koningk is. En het is prijſſelik
 zen rol, als het tijd is, wel te ſpeelen:
 wie anders doet, die mag, met recht,
 voor een Babok geſcholden worden.
 Hier van kan men, in d'allerkleinſte Co-
 legien, ja zelfs by de Hofden, holla, Re-
 genten van den Schouburgs, een ſtaaltje
 vinden: want

De Weereld is een Speeltoonnel;
Elck ſpeelt zijn Rol, en krijgt zen Deel.
 Zoo heeft 'et geweest, zo is 't, en zoo zal
 het ook zijn, tot dat men zegt: Het
 Spel is

U I T.

F650

H737r

86-48

(a) De Borgers van
Raapenburg en
Marcken, hebben,
aan hun Tromslaa-
ger, een Schild, van
honderd guldens
aan Zilver, met de
Blokkinge van
Amsterdam ver-
giert, geschoncken.

(b) Men had, in de
Belegering, Bier
van Regenwaater
gebrouwen.

(c) Hontoms Wijn-
vat, aan 't Tol-hek
begraven zijnde,
wierd, van zommi-
ge boeven, nitge-
droncken.

En zijn geentig noot bedekken,
Met men eige Wapenkroon.
Maar, helaas! wat mag ik hoopen,
Of die Man zen Pen zou doopen,
In de tranen van zen lief:
Neen, ô neen! dan wil niet lukken.
En de zoetert gaat op krukken;
Des verlies ik mijn gerief.
Echter moet 'er iets van blijven,
En op Swanewieke drijven,
Eer de tijd 'et al verspilt.
Koom dan hier mijn strijdbre Yren, (a)
Voer 't beleg der Batavieren,
Eeuwigh tot een Wapenschild.
Laat geen Engel u braveeren,
Trek 'em by zen Uileveeren,
Dat hy piept gelijk een Muis.
Wilt noch loot noch polver sparen;
Maar schiet echter met die snaren
't Hooftcieraad niet van 'et huis.
Grootvaer, koom te Kermis over;
Want den handel is veel groover
Dan mijn tong vertellen kan.
Laat uw oogen 't werck beschouwen,
En daar van 'et nut onthouwen;
Als een wijs en deftig man.
Vrees niet dat u, in mijn wallen,
Eenig quaad zal overvallen,
Neen, ô neen! dat heeft geen nood;
Want ik schiet, wie zou 't zoo gissen?
Met mijn Snaphaan, zonder missen,
Alle nachten 't onraad dood.
Wilt uw Koffer over zenden,
Want mijn Biertje der ellenden (b)
Loopt, al kiemende, op 'et lef.
'k Wil men Wijnvat niet begraven; (c)
Maar de vrienden lustig laven,
En gedencken:

Vrede is best.